

DHOMA E POSAÇME E
GJYKATËS SUPREME TË
KOSOVËS PËR ÇËSHTJE QË
LIDHEN ME AGJENCINË
KOSOVARE TË MIRËBESIMIT

SPECIAL CHAMBER OF THE
SUPREME COURT OF KOSOVO
ON KOSOVO TRUST AGENCY
RELATED MATTERS

POSEBNA KOMORA
VRHOVNOG SUDA KOSOVA
ZA PITANJA KOJA SE ODNOSE
NA KOSOVSKU POVERENIČKU
AGENCIJU

ASC-10-0081

U parnici

[REDACTED]

, Klina

tužilac/žalilac

protiv

1. Kosovske agencije za privatizaciju (KAP)

tuženih

Adresa: Ul. Ilir Konushevci br.8, Priština

2. DP „[REDACTED]“

Klina

Žalbeno veće Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku povereničku agenciju (PKVS), u sastavu Richard Winkelhofer, predsedavajući sudija, Torsten Frank Koschinka i Mr.sc. Sahit Sylejmani, sudije, nakon većanja održanog 1. decembra 2010. godine izdaje sledeće

REŠENJE

1. Tužiočeva žalba odbija se kao neosnovana.

2. Potvrđuje se rešenje PKVS od 4. oktobra 2010. godine u predmetu SCC-10-0062.

3. Žalilac je obavezan da PKVS plati 40 evra na ime sudske taksi za žalbeni postupak.

Činjenice i istorijat postupka

Dana 2. aprila 2010. godine tužilac je podneo tužbu PKVS za priznanje njegovog prava svojine na nepokretnostima zavedenim kao zemljišna parcela br. 1/8 površine 1.09.85 ha i zemljišna parcela br. 1/1 (sada 1/18) površine 0.30.00 ha u selu Resnik,

II

katastarska opština Duš, opština Kлина, prema posedovnom listu br. 71006015-00103.
Takođe je zahtevao od PKVS da se izvrši upis istih u katastarski operat.

Dalje, tužilac je zahtevao da PKVS izda privremenu meru kojim bi tuženima bilo zabranjeno da otuđe ili preduzmu bilo koju drugu radnju u vezi s predmetima ovog spora dok PKVS ne izda konačno rešenje.

Kao dokaz svojih tvrdnji, tužilac je podneo uverenje o pravima na nepokretnostima i rešenje Komisije Opštine Kлина od 26. februara 1970. godine.

Dana 13. aprila 2010. godine PKVS je od tužioca zahtevala da podnese prevode pratećih dokumenata, dokaz da je obavestio Agenciju o svojoj nameri da podnese tužbu i dokaz o nasleđivanju.

Dana 26. aprila 2010. godine tužilac je podneo izvod iz matične knjige umrlih za svog navodnog prethodnika.

Dana 22. juna 2010. godine PKVS je ponovo zahtevala od tužioca pojašnjenje da li želi da predoči dodatne dokaze kako bi potkrepio svoj zahtev za izdavanje privremene mere.

Dana 8. jula 2010. godine tužilac je odgovorio na nalog, ali nije podneo bilo kakve dodatne dokaze.

Dana 19. jula 2010. godine PKVS je dostavila tuženima zahtev za izdavanje primvremene mere.

Dana 29. jula 2010. godine prvotužena je zahtevala od PKVS da odbije zahtev za izdavanje privremene mere.

Dana 4. oktobra 2010. godine PKVS je odbila zahtev za izdavanje privremene mere kao neosnovan. Sudsko veće je obrazložilo da tužilac nije predočio pouzdan dokaz da bi došlo do neposredne i nepopravive štete ukoliko sud ne usvoji privremenu meru.

Dana 27. oktobra 2010. godine tužilac je izjavio žalbu Žalbenom veću kojom je zahtevao da Žalbeno veće stavi van snage rešenje Sudskog veća i usvoji zahtev za

III

izdavanje privremene mere. U svojoj žalbi, žalilac je istakao da je on upoznat s nekoliko slučajeva u kojima je Agencija prodala zemljište koje je bilo u privatnom posedu, i mada ne postoji neposredna opasnost da se to desi, on ipak želi da njegova prava budu zaštićena.

Dana 4. novembra 2010. godine PKVS je zahtevala od žalioca da pojasni svoju žalbu kad je reč o pravnim argumentima na kojima on zasniva svoju žalbu, citirajući član 60.1 lit c Administrativnog naređenja UNMIK-a 2008/6 i, pored toga, članove 353-356 ZPP-a.

Žalilac je 17. novembra 2010. godine dostavio podnesak u kojem je tvrdio da bi Sud trebalo da zna da ZPP više nije na snazi. On ne daje bilo kakvo dodatno objašnjenje koje pravne argumente ističe kako bi osporio ožalbeno rešenje.

Obrazloženje

Žalba je dopuštena, ali neosnovana. Na osnovu člana 63.2 Administrativnog naređenja UNMIK-a 2008/6, Žalbeno veće je odlučilo da ne održi usmeni deo postupka.

Kriterijumi za određivanje privremene mere propisani su članom 55.1 Administrativnog naređenja UNMIK-a 2008/6, kako je navedeno gore: stranka mora da dostavi pouzdan dokaz da će pretrpeti neposredni i nepopraviv gubitak ili štetu ukoliko zahtev ne bude usvojen. Ti kriterijumi su utvrđeni tako da, u slučaju da bilo šta od napred navedenog nedostaje, zahtev mora da bude odbijen.

Uslov pouzdanog dokaza sadrži i *fumus boni iuris* (verovatnoću da traženo pravo postoji) i *periculum in mora* (neposrednu opasnost po to pravo), pošto neposredni i nepopraviv gubitak ili šteta mogu da nastanu samo ako traženo pravo zaista postoji.

Drugim rečima, tužilac/žalilac koji traži izdavanje privremene mere mora da dokaže da je verovatno da 1. pravo za koje tvrdi da je ugroženo postoji i 2. da tom pravu, u slučaju da ne bude izdata privremena mera, preti neposredna opasnost od nepopravivog gubitka ili štete.

IV

Taj dokaz, koji je tužilac/žalilac dužan da predoči, ne treba shvatiti kao potpun dokaz (*probatio plena*) u smislu dokaza kojeg on mora da predoči da bi njegova glavna tužba bio rešena u njegovu korist. Ukoliko želi, i ukoiko je u stanju da predoči taj potpun dokaz, to bi definitivno bilo u velikoj meri preporučljivo. Ali, za izdavanje privremene mere dovoljno je da tužilac samo dokaže u smislu *probatio semiplena* veliku verovatnoću da je njegova tužba osnovana, odnosno, da traženo pravo postoji. U cilju utvrđivanja ovog stanja velike verovatnoće, dovoljno je pozvati se na dokumente iz kojih, pod pretpostavkom njihove autentičnosti u ovoj fazi postupka, može proizići traženo pravo. U tim slučajevima, mora da bude uzet u obzir i teret dokazivanja. Ako je tužilac u stanju da predoči potrebne dokumente koji potvrđuju traženo pravo u određenom trenutku (ili ako je ono čak nesporno), teret dokazivanja kasnije promene tog prava može da bude na tuženom. U svakom slučaju, konstatovanje a priori tih činjenica s gledišta tražene velike verovatnoće ne sprečava sud da dođe do drugačijeg zaključka kasnije u toku glavne rasprave. Sud, konstatujući određene činjenice u svrhu postupka u vezi s privremenom merom, nije ni na koji način obavezan tim konstatovanjem kad je reč o daljem postupku, kako se lako može zaključiti iz privremene prirode takve mere. Ako tom čisto proceduralnom konstatovanju nije pridodat nikakav drugi specifičan razlog, ne može se izvesti zaključak o pristrasnosti suda prema jednoj od strana na osnovu rešenja o privremenoj meri.

Kad je reč o *periculum in mora*, moramo da napomenemo da u načelu nikakva „nepopraviva“ šteta ne može da nastapi za stranu – *per definitionem* – kao posledica propusta druge strane da isplati dugovanje, koje uvek može da bude naknađeno *per equivalentem* (to jest, isplatom jednakе sume novca, zajedno s kamatom, nakon konačne presude), zato što je sama šteta „popraviva“ naknadom, izuzev ako – u izuzetnim slučajevima, koje isključivo treba da dokaže tužilac – dužnik očigledno nema dovoljno finansijskih sredstava da ispuni svoje obaveze (do toga može da dođe, na primer, kad je kompanija bankrotirala, ili kad je lice nezaposleno, itd). U tom obimu mora da bude jasno navedeno da svrha pravnog instituta privremene mere nije da obezbedi mogućnost izvršenja mogućeg budućeg rešenja suda kojim je dodeljena odšteta, već samo da bude izbegнутa bespovratna promena pravnog ili činjeničnog statusa prava ili imovine koja je predmet glavne tužbe kojom sud mora da se bavi. Prema tome, novčana potraživanja zbog svoje posebne prirode, po pravilu, ne mogu da budu smatrana predmetom nepopravivog gubitka ili štete (ASC-09-0035). Kad je reč o napred navedenim izuzecima od ovog opštег pravila, ne može da bude izdata bilo kakva privremena mera kojom se usvaja „preliminarno namirenje“ podnosioca

V

zahteva, već može da bude izdat samo nalog za zamrzavanje određene imovine tuženog, naravno samo ukoliko podnositelj zahteva položi dovoljan depozit prema članu 55.4 Administrativnog naređenja UNMIK-a 2008/6 (ASC-10-0017).

Tužilac nije predložio bilo kakav dokaz kako bi potkrepio svoj zahev. Nije uopšte naznačio da bi u ovom datom trenutku njegova svojina bila dovedena u opasnost radnjama tuženih. Nije predložio – a nije čak ni naveo – bilo kakve indikacije, na primer o planiranoj likvidaciji ili privatizaciji DP, koje su mogle da budu shvaćene kao značajna promena koja bi mogla da dovede do neophodnosti izdavanja takve privremene mere.

Izuzev napred navedenih razmatranja, verovatni gubitak ili šteta bi morali da budu nepopravivi, što u predmetu o kojem je ovde reč izgleda da nije slučaj. (Mogući) gubitak svojine ne treba da se smatra nepopravivim.

Kad je reč o *fumus boni juris*, tužilac samo navodi da je on u nesmetanom posedu zemljišta, ali ne daje bilo kakav dokaz (u napred opisanom smislu) u vezi sa svojim pravom svojine.

Dakle, da zaključimo napred navedene argumente, pošto nijedan od kriterijuma neophodnih za izdavanje privremene mere koji je predviđen odredbom zakona nije ispunjen, potvrđuje se rešenje sudskog veća kojim je odbijena tražena privremena mera.

Troškovi:

Prema članu 11 Uredbe UNMIK-a 2008/4 i članu 66 Administrativnog naređenja UNMIK-a 2008/6, Sudsko veće mora da odluči o raspodeli troškova postupka u prvom stepenu, a Žalbeno veće – prilikom donošenja konačnog rešenja – o raspodeli troškova postupka u oba stepena.

Na osnovu člana 57.2 Administrativnog naređenja UNMIK-a 2008/6, Posebna komora izdala je Dodatni poslovnik u vezi sa sudskim taksama, koji je na snazi od 30. juna 2010. godine. On glasi:

VI

Član 10 Administrativnog uputstva br. 2008/2 o objedinjenju sudske taksa Pravosudnog saveta Kosova od 27. novembra 2008. godine, u vezi s „taksenim tarifama”, ovim se – uz sledeća određenja – proglašava važećim za sudske postupke pred PKVS.

Članovi 10.9 do 10.23 – mutatis mutandis – važe za žalbeni postupak pred Sudskim većem i pred Žalbenim većem.

Kao pojašnjenje, član 10.11 važi i za postupak kojim je regulisan žalbeni postupak protiv drugostepenih rešenja sudskega veća.

(...)

Ova pravila obuhvataju i važe za sve radnje pred PKVS od 1. januara 2010. godine i na snazi su do 31. decembra 2010. godine.“

Sudske takse u oba stepena sastoje se od takse za dostavljanje podnes(a)ka s jedne strane i takse za izdavanje (jednog ili više) rešenja s druge strane.

Pošto je rešenje u prvom stepenu doneseno pre stupanja na snagu napred navedenih pravila, ovde moramo da odlučimo samo o sudske takse za žalbeni postupak:

Iznos takse za podnošenje žalbe koji je regulisan članom 10.11 Administrativnog uputstva Pravosudnog saveta Kosova br. 2008/2 o objedinjenju sudske taksa ("ADJ") iznosi 30 evra.

Iznos takse za izdavanje rešenje koji je regulisan članovima 10.17, 10.12 i 10.1 ADJ mora da bude određen prema vrednosti tužbe. Vrednost tužbe je € 2000. Taksa za prvostepeno rešenje za tužbe čija je vrednost između €1000 i €2500 iznosi € 20. Sudska taksa za izdavanje privremene mere je 50% iznosa koji bi stranka bila dužna da plati za izdavanje prvostepenog rešenja.

Na osnovu napred navedenog, tužilac je dužan da plati ukupno € 40 (na osnovu vrednosti njegove tužbe od € 2000).

VII

Uopšte uzev, sudske takse mora da plati strana koja izgubi parnicu, uz izuzetak onih parnica u kojima sudsko veće mora da ponovi suđenje o predmetu (ili, kad žalbeno veće postupa kao treći stepen, opštinski sud ili sudsko veće). U tim predmetima troškove snosi na preliminarnoj osnovi žalilac, a o konačnoj raspodeli troškova odlučuje sudsko veće u svom novom rešenju. U predmetima poput ovog o kojem je ovde reč, u kojem žalbeno veće konačno odbija zahtev za izdavanje privremene mere, troškove mora da plati strana koja je podnela zahtev za izdavanje privremene mere.

Richard Winkelhofer, predsedavajući sudija _____
EULEX

Torsten Frank Koschinka, sudija _____
EULEX

Mr.sc. Sahit Sylejmani, sudija _____

Tobias Lapke, upisničar _____
EULEX

